

Sprawa T-481/08

Alisei przeciwko Komisji Europejskiej

Skarga o stwierdzenie nieważności — Działania zewnętrzne i EFR — Zakończenie audytu i przyjęcie sprawozdania końcowego — Akt objęty wyłącznie ramami umownymi — Brak właściwości — Brak bezpośredniego oddziaływania — Niedopuszczalność — Skarga o odszkodowanie — Oczywista niedopuszczalność

Postanowienie Sądu (piąta izba) z dnia 8 lutego 2010 r. . . . . II - 121

Streszczenie postanowienia

1. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Skarga dotycząca w rzeczywistości sporu o charakterze umownym — Brak właściwości sądu wspólnotowego*
(art. 230 WE, 238 WE)
2. *Zamówienia publiczne Wspólnot Europejskich — Projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju w krajach AKP*
(art. 230 WE)
3. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Akty zaskarżalne — Pojęcie — Akty wywołujące wiążące skutki prawne*
(art. 230 WE)

4. *Odpowiedzialność pozaumowna — Przesłanki — Bezprawność — Naruszenie zasad dobrej administracji i przejrzystości — Podniesienie w ramach stosunków czysto umownych*

1. Nawet jeżeli pismo w sprawie zwrotu części zaliczek przekazanych stowarzyszeniu niemającemu celu zarobkowego w ramach pewnych projektów współpracy i rozwoju oraz pomocy humanitarnej należy rozumieć w ten sposób, że kończy ono procedurę audytu w odniesieniu do umów o subwencjonowanie związanych ze spornymi projektami i zatwierdza ustalenia rewidenta zewnętrznego poprzez przyjęcie sprawozdania końcowego, nie podlega ono wyodrębnieniu z ram umownych określonych tymi umowami. Audyt przeprowadzany przez zewnętrznego rewidenta, którego wybrała Komisja, wchodzi bowiem w zakres korzystania z jej uprawnień wynikających z tych umów i objęty jest zatem ramami umownymi określonymi tymi umowami. Wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji zawartej w świetle twierdzeń skarżącej w tym piśmie w zakresie, w jakim dotyczy tych umów, jest zatem niedopuszczalny.

(por. pkt 54, 55)

2. W dziedzinie zamówień publicznych korzystających ze środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) interwencji przedstawicieli Komisji, gdy chodzi o zatwierdzenia lub odmowę zatwier-

dzenia, awizowanie lub jego odmowę, zmierzają wyłącznie do ustalenia, czy warunki finansowania są czy też nie są spełnione, i nie mają na celu ani nie mogą mieć wpływu na osłabienie zasady, w świetle której omawiane zamówienia pozostają zamówieniami krajowymi, za których przygotowanie, negocjowanie i zawieranie odpowiedzialne są tylko państwa beneficjenci. W istocie przedsiębiorstwa składające oferty lub wykonujące zamówienie nawiązują stosunki prawne wyłącznie z państwem beneficjentem odpowiedzialnym za zamówienie, toteż działania przedstawicieli Komisji nie mogą prowadzić do zastąpienia wobec nich decyzji państw AKP mających wyłączną kompetencję do zawarcia i podpisania zamówienia przez decyzję tej instytucji. Te zasady mają też zastosowanie do umów subwencyjnych zawartych przez państwo AKP finansowanych z EFR.

Jednak rozważania te nie są same w sobie wystarczające, aby stwierdzić niedopuszczalność skargi o stwierdzenie nieważności dotyczącej aktu przyjętego przez Komisję w wykonywaniu jej kompetencji własnych, przez podmiot, którego dotyczy ten akt, nawet jeśli akt ten jest częścią postępowania o charakterze umownym. Przyjęty w takich okolicznościach akt, ze względu

na to, iż rzeczywiście zawiera decyzję Komisji, może być przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności przed Sądem.

(por. pkt 60–64)

3. Jednakże wierzytelności należne Europejskiemu Funduszowi Rozwoju (EFR) stwierdzone w następstwie kontroli przeprowadzonej przez Komisję lub na jej wniosek nie wywodzą się z samego audytu, lecz z naruszenia przez jedną ze stron umowy finansowanej z EFR jej zobowiązań umownych. Sprawozdanie z audytu wskazuje jedynie ewentualne istniejące już nieprawidłowości oraz wynikające z nich wierzytelności. Nie zmienia zatem w żadnym razie sytuacji prawnej dłużnika, na którym ciąży te wierzytelności. Ten ostatni ma zresztą możliwość zakwestionowania ustaleń i wniosków ze sprawozdania z audytu przed właściwym sądem, w ramach sporu dotyczącego omawianych wierzytelności.

Stwierdzenie wierzytelności należnej EFR w sprawozdaniu z audytu dotyczące umów finansowanych z EFR może zatem prowadzić do wydania zlecenia windykacji i w odpowiednim przypadku noty debetowej skierowanej do dłużnika, czyli aktów, które w dodatku same w sobie nie wywołują wiążących skutków prawnych mogących naruszyć interesy dłużnika.

Ponadto nie jest w żadnym razie pewne, że sprawozdanie z audytu stwierdzające wierzytelności należne EFR doprowadzi do wydania aktu wywołującego wiążące skutki prawne mogące naruszyć interesy dłużnika. Nawet zakładając, że sprawozdanie z audytu dotyczące umów finansowanych z EFR prowadzi do późniejszego aktu wywołującego wiążące skutki prawne w odniesieniu do umawiających się stron, rzeczony sprawozdanie z audytu stanowi jedynie działanie przygotowawcze do tego ostatniego aktu, który jako jedyny mógłby wyrządzać szkodę zainteresowanemu. Decyzja Komisji o zakończeniu audytu i zatwierdzeniu ustaleń zewnętrznego rewidenta poprzez przyjęcie sprawozdania końcowego nie może być zatem przedmiotem skargi o stwierdzenie nieważności przed Sądem.

(por. pkt 67, 71–75)

4. Gdy chodzi o spory dotyczące umów, zwykle przywołanie przepisów prawnych, które nie wynikają z umowy, ale wiążą strony, nie prowadzi do zmiany umownego charakteru sporu i wyłączenia w konsekwencji strony przywołującej te przepisy z właściwej jurysdykcji. W przeciwnym razie charakter sporu, a tym samym właściwa jurysdykcja mogą ulec zmianie zgodnie z normami powołanymi przez strony, co naruszałoby zasady właściwości sądów w różnych jurysdykcjach.

Ponadto instytucje podlegają obowiązkom wynikającym z zasady dobrej administracji w stosunku do administrowanych wyłącznie w ramach wykonywania swoich obowiązków administracyjnych. Natomiast gdy stosunki między Komisją a skarżącym mają wyraźnie charakter umowny, ten ostatni może zarzucić Komisji wyłącznie naruszenie postanowień umowy lub naruszenie prawa mającego zastosowanie do umów. W takim przypadku skarżący nie może ograniczyć się do

przywołania w skardze odpowiedzialności pozaumownej Wspólnoty i domniemanego naruszenia przez Komisję zasad dobrej administracji i przejrzystości, lecz powinien wskazać umowne lub pozaumowne źródła obowiązków, które naruszyła instytucja.

(por. pkt 94–96)